

N:o 46.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1888, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående rätt för pensionsmessige officerare och underofficerare vid marinregementet att från anslaget till nämnda regemente såsom pension åtnjuta skillnaden mellan innehafvande lön och dem tillkommande pension från amiralitetskrigsmanskassan.

(1:a U. A.)

Under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 11 november 1887, har Kongl. Maj:t i en till Riksdagen aflåten proposition af samma dag (n:o 5) föreslagit Riksdagen att medgifva, det de löntagare vid marinregementet, som å sina beställningar erhållit fullmagter före år 1871, finge förklarats berättigade att, i den mån de, efter uppnådd pensionsålder, från sina beställningar afginge mot åtnjutande af den dem författningsenligt tillkommande pension med fyllnadspension, få från marinregementets anslag under sin återstående lifstid årligen uppbära skillnaden emellan nämnda pension med fyllnadspension och beloppet af samtliga dem tillkommande aflöningsförmåner; hvarvid den underofficerarne med vederlikar tillagda förmån af fri läkarevård och fria medikamenter borde beräknas till ett värde af 17 kronor 31 öre, men deremot den 2:dre majoren tillkommande rations- och stallhyresersättning icke skulle i denne tjenstemans aflöningsförmåner inräknas.

Sedan statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t till en början erinrat, hurusom, i sammanhang med den af Kongl. Maj:t med Riksdagen år 1871 beslutade indragning af marinregementet blifvit bestämdt, att det befäl och underbefäl med veder-

likar vid nämnda regemente, hvilka vid detsamma indragning icke blefve behöfliga eller till andra regementen eller corps transporterade eller till andra allmänna befattningar förflyttade, finge vid sina, dem genom fullmägt tillförsäkrade aflöningsförmåner och tjänstebefattningar bibehållas, såsom en för Kongl. Maj:t disponibel befälskader, intill dess full pensionsålder vore uppnådd, efter hvilken tid de endast skulle underkastas tjänstgöring i likhet med dem af deras vederlikar, som erhållit afsked med fyllnadspension, samt vidare hurusom 1886 års Riksdag, med godkännande af de utaf Kongl. Maj:t framlagda förslag till stat för Blekinge bataljon och till nya stater för Gotlands nationalbeväring samt Hallands och Vesternorrlands bataljoner, medgifvit, att marinregementets anslag finge, i den mån medel derå blefve tillgängliga, användas till genomförandet af omförmälda stater, har departementschefen omförmäلت, att chefen för Bekinge bataljon, hvilken tillika vore tjänstgörande som chef för marinregementet, i skrifvelse den 18 januari innevarande år erinrat, att, ehuru den vid marinregementet kvarstående personal af befäl och underfäl visserligen icke genom först omförmälda stadgande förlorat sin rätt att, vid skeende afskedstagande, komma i åtnjutande af pension, det dock, vid det förhållande att pensionerna uppginge till jemförelsevis obetydliga belopp, vore föga sannolikt, att någon af personalen afginge med pension, helst tjänstgöringen för den, som efter uppnådd pensionsålder kvarstode vid regementet, vore alldeles densamma som den, hvilken ålåde det befäl, som erhållit afsked med fyllnadspension, och att följaktligen marinregementets stat under en lång tid komme att tyngas af den till ifrågavarande personal utgående aflöning. Det vore därför, enligt chefens åsigt, ur synpunkten af skyndsamt genomförande utaf beväringstruppernas nya organisation, synnerligen fördelaktigt, om ifrågavarande stadgande kunde få så tillämpas, att de af marinregementets ännu i tjänst varande befälspersonal, som uppnått pensionsåldern, från regementets anslag finge åtnjuta skilnaden emellan den dem tillkommande pension och de aflöningsförmåner, till hvilka de enligt fullmägt voro berättigade.

Uti afgifvet utlåtande hade arméförvaltningen tillstyrkt bifall till chefens ifrågavarande framställning.

Innan densamma hunnit blifva inför Kongl. Maj:t föredragen, hade emellertid från nedannämnde officerare och underofficerare vid marinregementet till Kongl. Maj:t inkommit följande underdåniga ansökningar:

1:o) från 2:dre majoren Jacques Eduard Borneman, att han, som enligt gällande stat vore i åtnjutande af lön med tjänstgörings- och inquarteringspenningar till belopp af	3,740 kronor,
samt hästration och stallhyra	640 »

summa 4,380 kronor,

men i pension af amiralitetskrigsmanskassan jemte fyllnadspension vore berättigad uppbära 2,333 kronor 33 öre, måtte tillförsäkras att efter erhållet afsked få från marinregementets stat under sin återstående lifstid uppbära ett årligt belopp af 1,406 kronor 67 öre, utgörande skilnaden emellan hans lön med tjänstgörings- och inqvarteringspenningar och den honom från nämnda kassa tillkommande pension;

2:o) från fanjunkarne Carl Fredrik Wilhelm Högfeldt, Thure Edvard Hoborg, Carl Fredrik Öhman, Anders Edvard Fritiof Ringius och Frans Ferdinand Svensson, att de, som i lön med tjänstgörings- och inqvarteringspenningar samt i lönen ingående spanmål äfvensom beklädnadspenningar åtnjöte 982 kronor 69 öre jemte fri läkarevård och fria medikamenter, men vore berättigade att i pension med fyllnadspension bekomma allenast 800 kronor, måtte, då förmånen af fri läkarevård och fria medikamenter, af hvilken förmån de vid afskedstagande ginge förlustige, skäligen kunde skattas till ett årligt värde af 17 kronor 31 öre, så att dessa årliga löneförmåner ansåges uppgå till 1,000 kronor, berättigas att efter erhållet afsked få från marinregementets stat under sin återstående lifstid uppbära en hvar 200 kronor, utgörande skilnaden emellan sistnämnda belopp och den dem tillkommande pension; samt

3:o) från furirerne Reinhold Haglund och Peter Johan Friman, att de, som i lön med tjänstgörings- och inqvarteringspenningar samt i lönen ingående spanmål äfvensom beklädnadspenningar åtnjöte 682 kronor 69 öre jemte fri läkarevård och fria medikamenter eller, med beräkning af den fria läkarevården och de fria medikamenterna till enahanda värde, som ofvan, i fråga om de vid regementet anstälde fanjunkare, angifvits, tillsammans 700 kronor, men vore berättigade att i pension och fyllnadspension bekomma allenast 450 kronor, måtte vid skeende afgång af regementets medel såsom lifstidspension erhålla skilnaden med 250 kronor årligen.

Direktionen öfver amiralitetskrigsmanskassan, som anmodats yttra sig öfver dessa framställningar, hade i afgifna utlåtanden den 17 juli år 1887, upplyst, att Borneman, Högfeldt, Hoborg, Öhman, Haglund och Friman, hvar för sig, fullgjort de för erhållande af pension stadgade vilkor och sålunda vore berättigade att från kassan uppbära uppgifna pensionsbeloppen, men att Ringius och Svensson ännu ej uppnått den för full pensions erhållande bestämda lefnadsålder.

Vid anmälan i ett sammanhang af samtliga dessa framställningar har departementschefen erinrat, att 1872 års Riksdag, i anledning af Kongl. Maj:ts derom framställda förslag, medgifvit, att dåvarande kompanichefer och fanjunkare vid marinregementet finge vid afsked efter uppnådd full pensionsålder undfå fyllnadspension till det belopp, att densamma tillika med pen-

sionen från amiralitetskrigsmanskassan komme att motsvara deras enligt stat innehafvande *lön jemte tjenstgöringspenningar* och att således, beträffande de fem ofvanomförmälde fanjunkarne, hvilka alla å sina ifrågavarande beställningar erhållit fullmagter före 1872, bestämmelser förefunnes, i kraft af hvilka de vore tillförsäkrade att vid skeende afgang få såsom pension åtnjuta ett mot deras löneförmåner i det närmaste svarande belopp. Då emellertid fanjunkare vid marinregementet utöfver lön och tjenstgöringspenningar jemväl vore berättigad till inqvarterings- och beklädnadsersättning äfvensom aflöningsspanmål till sammanlagdt belopp af 182 kronor 69 öre, men, jemlikt bestämmelserna vid 1871 års riksdag, efter uppnådd pensionsålder icke vore, om än i tjenst qvarstående, förbunden till annan tjenstgöring än den, som skulle åligga honom, derest han toge afsked med åtnjutande af pension och fyllnadspension, vore det, enligt departementschefens förmenande, uppenbart, att ifrågavarande af 1872 års Riksdag lemnade medgifvande icke gjorde till fyllest för att bringa dessa tjenstemän att lemna sina befattningar.

Under sådana förhållanden har föredraganden ansett såsom enda utväg för vinnande af detta syfte återstå att bifalla chefsembetets förslag, dervid de bestämmelser, som komme att lemnas, torde böra omfatta icke allenast ofvan oförmälda personal, som redan till Kongl. Maj:t inlemnad ansökningar att på nämnda vilkor få från regementet afgå, utan äfven, i den mån pensionsåldern blefve uppnådd, öfrige vid regementet anstälde officerare och underofficerare med vederlikar, hvilka å sina beställningar erhållit fullmagter före år 1871 och således vore i samma ställning som de nu nämnda.

Enligt infordrade upplysningar vore qvarstående vid marinregementet följande personal af officerare och underofficerare med vederlikar, nemligen en major, tre kaptener, fem fanjunkare, fem furirer af första klassen, en regementstrumslagare och fyra hautboister. Af dessa vore de tre kaptenerne, hvilka vunnit befordran efter 1872, jemlikt bestämmelserna i kongl. brefvet den 17 maj 1872, hvilket stödde sig på samma års Riksdags beslut den 11 i nyssnämnda månad, skyldige att vid uppnådd full pensionsålder, från hvilken tid tjenstgöringsskyldighet icke borde ifrågakomma i vidsträcktare mån än för dem, hvilka erhållit afsked med fyllnadspension, frånträda tjenstgöringspenningarna och åtnöjas med den i stat bestädda lön; och då den dessa officerare tillkommande pension öfverstege lönen, borde det icke kunna befaras, att de, derest de vid uppnådd pensionsålder qvarstode vid marinregementet, icke skulle lemna sina respektive beställningar.

Alla öfriga ofvannämnda löntagare vid regementet åter hade före år 1871 daterade fullmagter å sina beställningar och vore, såsom följd deraf, berättigade att, efter uppnådd pensionsålder, med bibehållande af samtliga dem tillkommande löneförmåner, qvarstå vid regementet utan annan mot-

svarande skyldighet än att, på sätt som vore stadgadt för den, som afgått med fyllnadspension, vid inträffande krig och större rustningar, då så påfordrades, tienstgöra uti befattningar, likartade med dem, de på regementet innehade.

På sätt chefen för Blekinge bataljon erinrat, borde det alltså kunna anses uppenbart, att de icke komme att afgå från sina befattningar, med mindre förfoganden träffades, hvarigenom de tillförsäkrades att äfven efter det de lemnat tjensten fortfarande komma i åtnjutande af inkomster till samma belopp som förut.

Enligt gällande stat (se statsrådsprotokollet sid. 11 och 12) utginge till dessa löntagare aflöningsbelopp å tillhopa 15,020 kronor 35 öre, hvar emot de dem tillkommande pensioner utgjorde tillsammans 9,583 kronor 33 öre.

Då emellertid, fortsätter departementschefen å sid. 13, samtliga underofficerare och deras vederlikar vid regementet, så länge de kvarstode vid sina befattningar, vore berättigade till fri läkarevård och fria medikamenter, samt ifrågavarande förmån, af hvilken de vid afskedstagandet blefve förlustige, lämpligen kunde skattas till det af ofvanbemälde sökande antagna belopp, 17 kronor 31 öre, så att samtliga löneförmånerna för underofficerarne skulle anses uppgå, för fanjunkare till 1,000 kronor, för furir till 700 kronor, för regementstrumslagare till 600 kronor och för hautboist till 450 kronor, motsvarade skilnaden emellan förstnämnda båda slutsummor, 5,437 kronor 2 öre, icke fullt det belopp, hvarmed, vid bifall till nu förevarande förslag, marinregementets anslag komme att belastas för bestridande af de ofvannämnde tjenstemän, efter afskedstagandet, tillkommande aflöningsbelopp. Dertill komme nemligen ytterligare ofvannämnda ersättning för mistning af fri läkarevård och fria medikamenter, som borde utgå till 15 tjenstemän med tillsammans 259 kronor 61 öre. I hvarje fall blefve dock ett belopp af 9,323 kronor 72 öre, utgörande skilnaden emellan de nu till ifrågavarande tjenstemän från marinregementets anslag utgående aflöningsbelopp och den summa, hvarmed samma anslag fortfarande skulle komma att belastas, disponibelt att utan statsverkets direkta betungande användas till genomförande af beväringstruppernas nya organisation.

Derest förevarande förslag bifölles, borde, enligt departementschefens mening, den 2:dre majoren tillkommande rations- och stallhyresersättning icke inräknas i dennes löneförmåner, enär han genom afskedstagandet blefve fritagen från motsvarande skyldighet att hålla häst.

Beträffande ofvannämnde officerares och underofficerares vid marinregementet ålder vill utskottet meddela följande tablå:

Bih. till Riksd. Prot. 1888. 4 Saml. 1 Afd. 26 Häft.

majoren	J. E. Borneman	född 1816.
fanjunkaren	C. F. W. Högfeldt	» 1823.
»	Th. E. Hoborg	» 1822.
»	C. F. Öhman	» 1828.
»	A. E. F. Ringius	» 1838.
»	F. F. Svensson	» 1834.
furiiren	R. Haglund	» 1821.
»	P. J. Friman	» 1821.

Utskottet har emot hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt icke funnit något annat att erinra, än att den underofficerarne med vederlikar tillagda, till ett värde af 17 kronor 31 öre upptagna förmån af fri läkarevård och fria medikamenter icke synes böra, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, vid pensionsbeloppens bestämmande tagas i beräkning; hvarför utskottet hemställer,

att Riksdagen må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifver, det de löntagare vid marinregementet, som å sina beställningar erhållit fullmagter före år 1871, må förklaras berättigade att, i den mån de, efter uppnådd pensionsålder, från sina beställningar afgå mot åtnjutande af den dem författningsenligt tillkommande pension med fyllnadspension, få från marinregementets anslag under sin återstående lifstid årligen uppbära skilnaden emellan nämnda pension med fyllnadspension och beloppet af samtliga dem tillkommande aflöningsförmåner; börande dervid den 2:dre majoren tillkommande rations- och stallhyresersättning samt den underofficerarne med vederlikar tillagda förmån af fri läkarevård och fria medikamenter icke i aflöningsförmånerna inräknas.

Stockholm den 17 april 1888.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.